

Omstændighederne bo hyggelig, godt og billig. Jeg tror derfor, at det kunde fortjene den nøieste Overveielse, om ikke denne Bei var den, ad hvilken man sikkest og bedst opnaaede Noget til Forbedring af de arbejdende Klasfers Boliger. Jeg vil gaa et Skridt videre, end Udvalget er gaaet ved at foreslaa 4 pCt. forhøiet til 5 pCt. Jeg er ikke vis paa, om det ikke var rigtigt at anvende de Penge, som vi her nu tro at kunne afse, til saadanne Foretagenders Fremme i en eller anden Skikkelse, og om vi ikke paa den Maade anvendte Pengene bedre, end de i grumme mange Tilfælde ville blive anvendte, idet vi nu estergive Bygningsafgiften. Jeg indrømmer imidlertid, at det er en Tanke, som det er umuligt nu at føre videre — thi Sagen er jo fremkommen saa sent, at der ikke vilde være nogen Mulighed derfor — og derhos igjennem det private Initiativ, der altid lider af Skrøbeligheder og navnlig i Retning af fornøden Dplysning og Forberedelse. Derimod skal jeg med Fornøielse stemme for Udvalgets Forslag om at forhøie 4 pCt. til 5 pCt.; thi, skjøndt den Fortolkning, paa hvilken den ærede Ordfører har været opmærksom, efter mit Skjøn utvivlsomt er den rigtige, saaledes at de Penge, som laanes i et saadant Foretagende, ikke komme ind under Bestemmelserne om de 4 pCt., tror jeg, at der kan være god Grund til alligevel at forhøie dem til 5 pCt. 5 pCt er dog i saadanne Tilfælde den gængse Rentefod, og naar der ikke tages ud over den, vil der kunne opnaas store Resultater for Arbeidernes Vel. — Med Hensyn til § 5 tilføjer jeg mig ved 1ste Behandling at gjøre opmærksom paa, at det vilde være ønskeligt, om ikke nødvendigt, at det under Littr. a blev bestemt, hvad der skal forstås ved nye Bygninger, om det er Bygninger, paa hvis Dpførelse der først begyndes, efterat Loven er traadt i Kraft, eller om det er Bygninger, som endnu ikke ere beboede paa den Tid, Loven træder i Kraft; det kan ikke, saaledes som det nu staar, ses, hvilket der menes, og det vilde dog være ønskeligt at faae Klarhed i saa Henseende. Hvad angaar Ektra b, maa jeg naturligvis være meget tilfreds med, at den ærede Ordfører tiltræder den Fortolkning, jeg ved 1ste Behandling fandt i Udtrykkene,

men at han afviseserede ved denne Mening, maa jeg tilstaa var mig en Overraskelse; thi Følgen er den, at, dersom et Hus har 20 Leiligheder, hvoraf Eieren selv bebor den ene, da bliver denne fri, men de andre ikke, og Lovforslagets Mening er jo dog ikke den at begunstige Eierne ligesoverfor Leierne. Ikke desto mindre skal jeg være villig til, at tage denne Paragraf, altsaa stemme for den, men jeg kan derimod ikke følge med til at stemme for § 6. Det forekommer mig, at den almindelige Betragtning, som Udvalget har gjort gjældende i Betænkningen, maa opfordre stærkt til at lade § 6 gaa ud. Ganske vist skal nemlig efter det første Punktum Fritagelsen først indtræde om 5 Aar, og den Tid til at undergive Sagen en Overveielse og betænke, hvad der var rigtigt, som Udvalget saa haardt har savnet, vil man da have i dette Tidrum, og man vil efter dets Udlob kunne rette sig efter de Resultater, som ere opnaaede ved disse Undersøgelser; men saa kommer det næste Punktum, hvorefter den vedkommende Minister ogsaa i disse Tilfælde skal kunne estergive Bygningsafgiften, naar det viser sig, at Estergivelsen virkelig kommer Leierne til Gode. Men det vil det efter min Overbevisning være fuldstændig umuligt at gennemføre; thi der vil ikke kunne føres nogetsomhelst Bevis, der virkelig duer Noget, for, at Estergivelsen kommer den Ene eller den Anden til Gode. For der i et Hus en Leier, som har boet der i mange Aar, og han møder hos Ministeren med Bevis for, at han har indgaaet Kontrakt med Eieren, hvorefter Estergivelsen fuldstændig skal komme ham til Gode, dersom den indtræder, saa veed jo Enhver, at en privat Aftale kan indeholde noget ganske Andet end, hvad officielt træder frem, og Ministeren vil dog i dette Tilfælde neppe være i Stand til at negte Estergivelsen. Og hvis saa Manden flytter næste Flyttetid, saa begynder der nye Undersøgelser, og i hvert Fald vil der ved Denyttelsen af denne Bestemmelse behøves en langvarig Korrespondance og Andragender paa Stempelpapir, om jeg ikke feiler, til 2 Mark, thi ethvert Andragende til et Ministerium om en Begunstigelse — og det er jo en Begunstigelse — skal stemples med et 2-Marks Stempel.